

Rolnictwo od początku istnienia ludzkości odgrywa niezwykle istotną rolę, pełniąc szereg funkcji, w tym przede wszystkim zaspokajanie potrzeb żywnościowych ludności. Pomimo spadku jego udziału w gospodarce wraz ze wzrostem stopnia rozwoju danego kraju, bez niego niemożliwe jest sprawne funkcjonowanie pozostałych sektorów. Ze względu na specyficzny charakter, rolnictwo bardzo często staje się przedmiotem aktywnej polityki - interwencjonizmu, od wieków stanowiącego temat do dyskusji i sporów wśród ekonomistów na całym świecie. W państwach Unii Europejskiej interwencjonizm realizowany jest przy pomocy Wspólnej Polityki Rolnej, której udział w strukturze budżetu Wspólnoty wynosi niespełna 40%. W chwili obecnej WPR dzieli się na dwa filary: pierwszy, na który składają się dopłaty bezpośrednie oraz drugi, czyli działania o charakterze strukturalnym, realizowane w krajach europejskich jako Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich.

We wdrażaniu instrumentów interwencyjnych bardzo istotne jest określenie efektów, jakie ze sobą niosą. Jednym z celów realizowanych przez aktywną politykę rolną jest poprawa sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. O ile płatności bezpośrednie w jasny sposób tę sytuację poprawiają, stanowiąc rzeczywiste dodatnie przepływy pieniężne dla rolników, to wpływ działań modernizacyjnych nie jest tak bezpośredni. Mimo licznych opinii ekonomistów na temat ich dodatniego wpływu na sytuację ekonomiczną gospodarstw, istnieje niewystarczająca liczba badań opartych na danych empirycznych, które mogłyby potwierdzić tę hipotezę.

Celem projektu jest zatem ocena skuteczności proinwestycyjnych mechanizmów interwencyjnych w zmianach sytuacji zasobowej, produkcyjnej i ekonomicznej gospodarstw rolnych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Zadanie to zostanie wykonane przede wszystkim przy użyciu metod *Propensity Score Matching* (PSM) oraz *Stochastic Front Analysis* (SFA), które pozwolą na pomiar efektu netto implementowanych działań. Rezultatem działań będzie wkład do teorii ekonomii z zakresu interwencji (oceny działań interwencyjnych w rolnictwie), jak też wymiar użyteczny, istotny dla zarządzających gospodarstwem rolnym, instytucji doradztwa rolnego i decydentów polityki rolnej. Badania będą miały charakter nowatorski i przyczynią się do wzbogacenia polskiej i międzynarodowej literatury przedmiotu w zakresie potwierdzonych empirycznie efektów interwencjonizmu rolnego.

Projekt zostanie przeprowadzony przy stosunkowo niskich kosztach w porównaniu do środków, jakie są obecnie przeznaczane na realizację polityki rolnej. Uzyskane wyniki mogą przyczynić się do lepszego i bardziej efektywnego wykorzystywania tych środków, co będzie miało korzyści zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej. Rezultaty badań rzucają też nowe światło na kwestie związane z interwencjonizmem, wnosząc słyszalny głos do trwającej od wieków dyskusji na jego temat.